

Szanowni Państwo,

w każdy poniedziałek ukazuje się „**Serwis Doradztwa Podatkowego**”, będący elektronicznym dodatkiem do miesięcznika „Biuletyn ISP-Doradztwo Podatkowe” wydawanego od ponad 20 lat przez Instytut. „Serwis Doradztwa Podatkowego” dostępny jest bezpłatnie dla wszystkich Osób oraz Instytucji zainteresowanych profesjonalną wiedzą podatkową, a zwłaszcza księgowych, biur rachunkowych, płatników podatków, doradców podatkowych i biegłych rewidentów. Serwis dostępny jest na stronie: www.isp-modzelewski.pl.

Od marca 2018 r. ukazuje się nowy Serwis Akcyzowy Instytutu Studiów Podatkowych

Będzie nam miło jeśli zechcecie Państwo odwiedzić nas na facebooku: www.facebook.com/ispmodzelewski

Zapraszamy również do śledzenia Bloga prof. dr hab. Witolda Modzelewskiego „Nieuczestne komentarze o podatkach, rządzeniu i państwie naszym” – www.komentarze-modzelewski.pl

<https://ksiegowosc.infor.pl/wiadomosci/4664844,Dochody-podatkowe-po-pol-roku-nie-sprawdzily-sie-pesymistyczne-prognozy.html>

Dochody podatkowe po pół roku: nie sprawdziły się pesymistyczne prognozy

Ostatnia aktualizacja: **2020-08-20**

Źródło: [INFOR](#)

W połowie marca tego roku Instytut Studiów Podatkowych sformułował prognozę dochodów podatkowych budżetu państwa na ten rok, uwzględniając skutki zamrożenia gospodarki, spadku przychodów podatników; summa summarum – recesji wywołanej naszą wersją narodowej szamotaniny z zarazą. Przypomnę, że spadek dochodów podatkowych w 2020 roku (ponoć optymistycznie) oszacowano wówczas na ok. 15% w stosunku do prognozy budżetowej.

Mamy dane po pół roku i wiemy, że jest to prognoza w pełni aktualna. Dochody podatkowe wykonano w 42%, czyli jest to wynik niezły, więcej – nawet jak na warunki - dość dobry. W drugim półroczu nie będzie gorzej, a przede wszystkim może być lepiej. Z podatkiem od towarów i usług (pierwsza pozycja w strukturze) mamy szansę uzyskać 166 mld zł, z akcyzy – 61 mld zł, z obu podatków dochodowych 94 mld zł, z reszty podatków około 6 mld zł. Oczywiście pod warunkiem, że nikomu nie przyjdzie do głowy wprowadzenie po raz drugi analogicznych jak na wiosnę restrykcji takich jak np. zakaz prowadzenia działalności całych branż, zresztą inne zakazy będą prawdopodobnie zignorowane. Trzeba szybko opracować nowe, mniej szkodliwe gospodarczo zasady „życia z zarazą”, bo ona jeszcze trochę potrwa.

Istnieją - mimo obiektywnie gorszej sytuacji ekonomicznej niż w zeszłym roku - spore możliwości uzyskania dodatkowych dochodów budżetowych. Najważniejsze, że od listopada 2019 roku wyeliminowano największą patologię w podatku od towarów i usług w postaci tzw. krajowego odwrotnego obciążenia: teraz całe branże korzystające przez lata (nawet od 2011 roku) z tego przywileju płacą wreszcie ten podatek i nie otrzymują zwrotów, których skala od lat rujnowała dochody budżetowe (w 2019 roku zwrócono aż 113 mld zł). Równie istotnym czynnikiem zwiększającym efektywność fiskalną tego podatku jest obowiązkowy wariant podzielonej płatności: z rachunków VAT podatnicy mogą wreszcie płacić również inne należności publiczne (nie tylko podatek od towarów i usług), co skutecznie ogranicza możliwość uchylania się od zapłaty tych zobowiązań. Są to najważniejsze okoliczności sprzyjające wykonywaniu budżetu w 2020 roku i bez nich prawdopodobnie byłibyśmy dziś w stanie katastrofy fiskalnej.

Przypomnę, że w zeszłym roku jeden z wysokich urzędników resortu finansów publicznie głosił, że likwidacja odwrotnego obciążenia i wprowadzenie obowiązkowej podzielonej płatności miało nastąpić „najwcześniej z początkiem tego roku”; gdyby ten plan został zrealizowany, już w czasie zarazy nikt nie odważyłby się przeciąć ten przysłowiowy wrzód, a dziś spadek dochodów budżetowych (i ZUS) wyniósłby ponad 30%, a może nawet więcej. Na pewno w przyszłym roku ktoś powinien dokładnie sprawdzić, kto w strukturach władzy blokował likwidację wspomianej patologii tego podatku (czyli odwrotnego obciążenia) oraz sabotował wprowadzenie obowiązkowej podzielonej płatności. Przypomnę, że mogło już nastąpić już z dniem 1 marca 2019 r., a wprowadzono dopiero z dniem 1 listopada 2019 r. To opóźnienie kosztowało co najmniej 9 mld zł, a może więcej. Dopiero wyrzucenie z resortu „hamulcowych”, którzy (zapewne przez przypadek) byli powiązani z biznesem zajmującym się ucieczką od opodatkowania, otworzyło drogę do „dobrej zmiany”, na którą czekano od pięciu lat. Czy, mówiąc obrazowo, „PiS wygrał wreszcie wybory” pod tym

INSTYTUT STUDIÓW PODATKOWYCH

adresem? Zapewne, ale nie do końca. Aby zwiększyć efektywność fiskalną systemu, trzeba dać możliwość uczciwym podatnikom (czyli większości), którą muszą dostosować się do wciąż trudnej sytuacji. Przede wszystkim dajmy im trochę spokoju od zbędnych „refom”. Nie udało się wyeliminować chaosu związanego z „nową matrycą stawek”, którą wprowadzono w połowie roku. Tu sprawdziły się wszystkie czarne scenariusze: podatnikom zafundowano gigantyczne zamieszanie, które budzi głównie złość i irytację. Część podatników do dziś stosuje stare stawki, bo nie ma czasu ani pieniędzy na wdrażanie nowych przepisów, które traktuje się jako głupie i niepotrzebne. Ale przed nami kolejne, dużo groźniejsze zamieszanie, które może doprowadzić do załamania dochodów budżetowych: z dniem 1 listopada 2020 r. wchodzi w życie „podrzutek” w postaci likwidacji deklaracji podatkowych w podatku od towarów i usług, czyli przepisy mające dać gigantyczny zarobek biznesowi informatycznemu i optymalizacyjnemu (czyli zajmującego się ucieczką od opodatkowania). Przypomnę po raz nie wiem który: gdy nie będzie deklaracji podatkowych, nikt nie będzie mógł wyegzekwować zapłaty podatku bez przeprowadzenia milionów postępowań podatkowych (rzecz zupełnie niemożliwa). Ten lobbyistyczny „gadżet” trzeba wreszcie i definitywnie wyrzucić do kosza. Przypomnę, że jest to „podrzutek” jeszcze z czasów, gdy rządzieli nami liberałowie. Może wreszcie czas po nich ostatecznie posprzątać? Dobrze poznaliśmy „liberalną” świadomość podatkową np. z wypowiedzi jednego z członków komisji śledczej do spraw wyłudzeń VAT i akcyzy. Szkoda gadać.

Witold Modzelewski
Profesor Uniwersytetu Warszawskiego
Instytut Studiów Podatkowych